

ประเพณีชักพระทอดผ้าป่าและแข่งเรือยาวท่าฉาง

ความเป็นมา **อัตลักษณ์** **สาระคุณค่าของประเพณี** (ภูมิหลัง ความเชื่อ อัตลักษณ์ที่โดดเด่น ความสำคัญและคุณค่าทางสังคม จิตใจ วิธีการดำเนินชีวิตของชุมชน)

การเตรียมการลากพระ : เมื่อเดือน ๙ ผ่านไปแล้ว หลายวัดที่ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะร่วมประเพณีลากพระในเดือน ๑๑ ก็จะเริ่มเตรียมการห่มโพนเพื่อใช้ "คุมโพน" (ประโคมลวงหน้า) และใช้ประโคมในวันพิธีรวมทั้งให้ชาวบ้านนำซัน (ประชัน) หรือแข่งขันกับของวัดอื่น ๆ การห่มโพนมีกรรมวิธีที่ซับซ้อนทั้งในการชุดและชิงหนังให้ตั้งเต็มให้ใช้เวลานานแรมเดือน บางวัดมีพิธีไสยศาสตร์ประกอบด้วย ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการนี้โดยตรง แต่ละวัดจะต้องมีโพน ๒ ใบ ให้เสียงห่ม ๑ ใบ เสียงแหลม ๑ ใบ วัดไหนโพนเสียงดีแข่งขันชนะชาวบ้านก็พลอยได้หน้าชื่อขมยินดีกันไปนานเป็นแรมปี เมื่อใกล้วันลากพระประมาณ ๗ หรือ ๓ วันทุกวันที่จะลากพระในปีนั้นก็เริ่มคุมโพน (ตีประโคม) เพื่อปลุกใจชาวบ้านให้กระตือรือร้นร่วมพิธีลากพระ และอาจนำไปทำท่ายแข่งขันกับวัดใกล้เคียงพร้อมกันทั้งพระภิกษุสามเณรและอุบาสกที่มีฝีมือทางช่างก็จะช่วยกันจัดตกแต่งเรือพระและ "บุษบก" ซึ่งต้องทำกันอย่าง สุดฝีมือ เพราะถ้าของวัดใดไม่สวยเท่าที่ควร บรรดาทนายทนายิกา แม้ศิษย์วัดและพระภิกษุสามเณรก็จะรู้สึกน้อยหน้าวัดอื่นที่ตกแต่งดีกว่า ในส่วนของชาวบ้านก็จะเตรียมการตกแต่งเรือพายที่เรียกว่าเรือเพรียว เตรียม สรรหาฝีพาย ซ้อมพาย เรือแข่งเตรียมเครื่องแต่งตัวตามที่ได้กำหนดตกลงกัน สิ่งที่ทุกครอบครัวจะต้องกระทำก็คือ การเตรียม "แหงต้ม" เตรียมหาใบกะพ้อ และข้าวเหนียวเพื่อนำไปทำขนมต้ม "แขวนเรือพระ"

วันลากพระของอำเภอท่าฉาง :

ครั้นถึงวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๑ ก็จะช่วยกันลากเรือพนมพระ มาเป็นขบวนจากวัดแต่ละวัดมาเจอกันตามถนนพูนพิณ-ท่าชนะ [สายล่าง] ทั้ง ๒ ด้าน แล้วมาตั้งขบวนเพื่อลากต่อไปแล้วไปจอดที่บริเวณสนามหน้าเทศบาลตำบลท่าฉาง ในช่วงกลางวันมีการ แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เช่น ปิดตาตีหม้อ ชักชะเย่อ กันอย่างสนุกสนาน และสมโภชเรือพนมพระในคืนนั้น รุ่งขึ้นวันแรม ๙ ค่ำมีการทอดผ้าป่าในตอนเช้า แข่งขันเรือยาวในตอนบ่ายเป็นที่ครึกครื้น

รูปแบบ วิธีการ ของกิจกรรมประเพณีที่จัด

วันแรก วันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๑

เช้า วัดแต่ละวัดลากเรือพนมพระมาบริเวณตลาดท่าฉาง

ช่วงกลางวัน การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

กลางคืน สมโภชเรือพนมพระ ณ บริเวณสนามหน้าเทศบาลตำบลท่าฉาง

วันที่สอง วันแรม ๙ ค่ำ เดือน ๑๑ ทอดผ้าป่าในตอนเช้าบริเวณชุมชนตลาดท่าฉาง และแข่งขันเรือยาวในตอนบ่าย ณ คลองท่าฉาง(ตลาดท่าฉาง)

การแข่งขันเรือยาวอำเภอท่าฉางมีประวัติความเป็นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งเป็นปีที่กิ่งอำเภอท่าฉางยกฐานะเป็นอำเภอ โดยนายอำเภอพันธ์ ทิพย์มณี เป็นผู้ริเริ่มให้มีการแข่งเรือยาวในงานชักพระประจำปี มีวัดที่ส่งเรือพนมพระทางน้ำเข้าร่วมครั้งแรก ๔ วัด คือ วัดอินทาราม วัดจันทาราม วัดบ่อมะปริงและวัดบางน้ำจืด และได้จัดให้มีการแข่งเรือยาวด้วย ต่อมาชุมชนจากนอกพื้นที่ส่งเรือยาวเข้าร่วมแข่งขันหลายแห่ง เช่น บ้านโนนบาง (อ.พูนพิณ) บ้านบางอน (อ.ศรีวิชัย) และ บ้านพรุไทย (อ.บ้านตาขุน) ซึ่งชุมชนเหล่านั้นชาวบ้านอาศัยอยู่ริมน้ำและอาศัย

เรือเป็นพาหนะมีความสามารถในการพายเรือ ปัจจุบัน อำเภอท่าฉางได้จัดให้มีประเพณีชักพระ
ทอดผ้าป่าและแข่งเรือยาวเป็นประจำทุกปี จัดการแข่งขัน ณ หลังตลาดเทศบาลตำบล ท่าฉางใน
คลองท่าฉาง โดยมีชาวบ้านในชุมชนต่างๆส่งเรือเข้าร่วมการแข่งขันหลายแห่ง นอกจากนี้ ชุมชน
บ้านท่าแซะ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าเคยได้จัดให้มีการแข่งเรือยาวของชุมชนในงานประเพณีลอย
กระทงเป็นประจำทุกปีเช่นกัน ณ อ่างเก็บน้ำท่าแซะ

